

Julia Kristeva. Dostoevskij. Lo scrittore della mia vita.

**Traduzione dal francese e dal russo di Lila Grieco. Saggi. Arti e lettere
2020. Donzelli Editore Roma, pp. VI-186. ISBN: 978-885-522-097-2**

SOMMARIO

„Con gli occhi inchiodati su L'idiota, mio padre me ne aveva sconsigliato la lettura: „Distruttivo, demoniaco e vischioso, lascia perdere!“. Come al solito, ho disobbedito ai consigli paterni, e mi sono immersa in Dostoevskij. Ne sono rimasta abbagliata, sopraffatta, inghiottita“.

Nella vita di ogni lettore ci sono scrittori che occupano un posto speciale: spesso scoperti attraverso letture giovanili, diventano compagni di vita, sorgenti alle quali tornare nel tempo, scoprendovi ogni volta qualcosa di nuovo. Fëdor Dostoevskij rappresenta tutto questo per Julia Kristeva. Fin dai suoi primi studi la filosofa ha insistito sulla presenza, talvolta manifesta, spesso inconsapevole, delle voci degli altri all'interno della propria voce: la lingua non è mai neutra o pura, è resa più ricca dalla stratificazione di significati che altri prima di noi le hanno attribuito. Attraverso decenni di letture sedimentate Kristeva ha imparato a riconoscere la voce di Dostoevskij, e a sentirla risuonare dentro di sé. Il suo essere rivoluzionario, la sua esperienza nelle carceri della Siberia, il suo amore per la Russia e la sua fede tormentata e mai dogmatica la attraggono irresistibilmente, ma a stregarla è soprattutto il suo essere il romanziere del carnevale umano, capace di comprendere che l'oscurità infernale non riguarda solo l'animo di chi vive ai margini, ma è un elemento costitutivo della condizione umana. Julia Kristeva ci apre al mondo di Dostoevskij attraverso un denso saggio introduttivo, seguito da una selezione di brani tratti dai testi dell'autore russo, ordinati secondo parole chiave che ne mettono in luce gli elementi più interessanti dal punto di vista di questa lettrice d'eccezione. Da „gioco“ a „doppio“, da „delitto“ a „castigo“, da „bambini“ a „epilessia“, Kristeva costruisce un percorso di lettura per orientarsi nell'universo dostoevskijano, muovendosi tra i suoi capolavori, come Delitto e castigo, L'idiota e I fratelli

Karamazov, e i taccuini privati. Un racconto insieme autobiografico, poetico e teorico che restituisce la polifonia delle opere di Dostoevskij, sottolineandone la capacità di parlare al nostro presente.

Юлия Кръстева. Достоевски. Писателят на моя живот. Превод от френски и руски на Лила Гриеко. Есета. Изкуства и писма 2020, Donzelli Editore Roma, pp. VI-186. ISBN: 978-885-522-097-2

РЕЗЮМЕ

„С очи приковани в романа „Идиот“, баща ми ме разубеждаваше да не го чета: „Разрушителен, демоничен и лепкав, не си губи времето!“ Както обичайно, не се подчиних на бащините съвети и се потопих в Достоевски. Бях заслепена, съкрушена, погълната.“

В живота на всеки читател има писатели, които заемат специално място: често откривани в младежките години, те се превръщат в постоянен спътник, източници, към които се връщаш постоянно, за да откриеш всеки път по нещо ново. Фьодор Достоевски представлява всичко това за Юлия Кръстева. Още в ранните си изследвания философът настоява за присъствие, понякога проявено, често несъзнавано, на гласовете на другите в нейния собствен глас: езикът не е никога неутрален или чист, той се обогатява от стратификацията на значения, които другите са му присвоили преди нас. През десетилетията на утаено четене Кръстева се е научила да разпознава гласа на Достоевски и да го чува как отеква вътре в нея. Неговата бунтовническа същност, опитът му със сибирските затвори, любовта му към Русия и изтерзаната му, но не и догматична, вяра я привличат неудържимо. Очарова я преди всичко това, че е романист на човешкия карнавал, способен да разбере, че адската тъмнина не се отнася само до душата на онези, които живеят в периферията, а е неизменна част от човешкото състояние. Юлия Кръстева ни разкрива света на Достоевски чрез едно съдържателно въвеждащо есе, последвано от подбор на откъси от текстове на руския писател, подредени в съответствие с ключови думи, които открояват най-интересните елементи от гледна точка на тази изключителна читателка. От „игра“ до „двойничество“, от „престъпление“ до „наказание“, от „деца“ до „епилепсия“, Кръстева изгражда една посока на четене, за да се ориентираме във вселената на Достоевски, движейки се сред шедьоврите му като „Престъпление и наказание“, „Идиот“, „Братя Карамазови“ и личните му записки. Разказ, едновременно автобиографичен, поетичен и теоретичен, който възстановява многогласието на творбите на Достоевски, подчертавайки способността им да говорят и в настоящето ни.